Nro 100.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna VS. 3. NS. 14 Września. 1799. we Srzodę.

z Petersburga VS. 23 Sierpnia NS. 3 Września.

Woyska Uralskiego Major Nazarow otrzymał rangę Półkownika. Bałakławski Kommendant Generał Major Gogolew został Generał Lieutenantem; woyska Dońskiego Podpółkownik Popow Półkownikiem. Garnizonowego regimentu Urusowa Półkownik Komnatis naznacza się kommendantem w Taganrogu, i szefem regimentu garnizonowego. Wiborgskiego garnizonu artilleryi Półkownik Kasperski zwrócony iest do leibgwardyiskiego artilleryi batalionu.

Za Naywyższym roskazem, Tayny Konsiliarz Nepluiew donosi niżey wyrażonym osobom, które prożbę podały do Tronu.

Uwolnionemu od służby Majorowi Zaleskiemu proszącemu o utwierdzenie cessyi, którą brat iemu uczynił, dożywotniego maiątku na dziedzictwo, odpowiedziano, że do tego prawa niema.

Uwolnionemu od służby Porucznikowi Krasińskiemu, proszącemu o umieszczenie w Chersońskim Kommissoryacie, dozwolono starać się o to u tamteyszego rządu.

Oddalonemu od służby Kapitanowi Chaleckiemu, proszącemu o przyięcie do niey, odpowiedziano, że przyiętym bydź nie może dla tey przyczyny, dla którey oddalony został.

Oddalonemu od służby Porucznikowi Chrapickiemu, iuż to powtóre proszącemu o przyięcie do niey, odpowiedziano: ponieważ pierwsza prożba z naddarciem oddana była, więc i powtórna przyiętą nie iest.

Bywszych woysk Polskich Chorążemu Zagurskiemu powtóre proszącemu o umieszczenie w półku Kirassyerow Czewkina, odpowiedziano: pierwsza iego prożba zostawiona bez względu; teraz po wziętych informacyach pokazało się, że on do służby nie iest potrzebnym.

Następuiącym osobom prożby zwrócono z rozdarciem, i roskazem odebrania pieniędzy Poczcie należnych za przesyłkę.

Polskiey nacyi Ciechanowieckiemu proszącemu o wydanie dla niego z Kurlandzkich dochodow 2 tysięcy rubli na wybudowanie domu.

Przyborowey wdowie Czesznika Rzeczyckiego, w Mińskiey Gubernii skarżącey się na zasiadaiących w Mińskim Sądzie Głównym, o ucisk iey w sprawie z Marszałkiem Wańkowiczem o summę należną.

Uwolnionemu od służby Generał Majorowi Giżyckiemu, skarżącemu się na Generał Majora Nikorycę; jakoby przyimuiąc półk od niego niesłusznie rachował należące się 7274 ruble.

Bywszemu w Borysowskim Powiecie rządcą dóbr skarbowych Arciszewskiemu, proszącemu, aby na 7 miesięcy wolen był od zapłaty kredytorom swoim 170 czerwonych złotych.

Oddalonemu od służby Kornetowi Kuczyńskiemu, proszącemu o umieszczenie w Tamożni Radziwiłowskiey.

Bywszemu Polskiemu Konsiliarzowi Gurzyńskiemu, proszącemu nie porządnie o wiele urzędow, i danie tysiąca czerwonych złotych na wymurowanie domu.

z Berlina 19. Sierpnia z Gazety Petersburgskiey.

Goniec w Lipcu ieszcze wysłany z Cagliari, przez Sicilią, Adryatyckie morze, i Wenecyą w tych dniach do nas przybyły, wiadomość przyniosł, iż przy odieździe iego w Sardynii odebrano rapport o wyrwaniu z rąk nieprzyiacielskich przez woyska Rossyisko Austryackie Turina, i zaięciu pomienioney stolicy na imie Króla Jmci Sardyńskiego. Ten Monarcha zalecił Kawalerowi Balbo oświadczyć wdzięczność swoię Imperatorowi Jmci Rossyiskiemu, i pro-

ſić o przyiaźń i dalszą pomoc.

Chcąc zaś oświadczyć wdzięczność Bohaterowi, który *Państwo* iego i poddanych uwolnił od nieznośnego jarzma, ogłosił Generała Feld Marszałka Graffa Suworowa Rimnikſkiego, Feld Marszałkiem, i głównym Kommendantem woyſk Sardyńſkich w prowincyach lądowych; Grandem Korony ſwoiey dziedzicznym z tytułem i honorami Xiążęcia z Królem zpowinowaconego (Prince Couſin du Roi) służyć maiącemi iemu i wszyſtkim płci męſkiey potomkom według ich ſtarszeńſtwa. Tym ſposobem Król Jmć chciał uczynić związek między Nayiaśnieyszym Domem Sabaudzkim, i familią Generała Feld Marszałka, na wieczny dowod wdzięczności ſwoiey.

z Londinu 3 Sierpnia z Gazety Hamburgskiey.

Dotąd ieszcze nie mamy rapportow urzędowych o wyprawie naszey ku brzegom Hollenderſkim. To tylko pewna, że woyſka lądowe Generała Abercromby na eſkadrze Admirała Mittchell będące ſtanowſzy przed portem nieprzyiacielſkim Texel, złączyły ſię z Flottą Lorda Duncan. 15 według drugich 50 ſtatkow przewozowych wiatrem do uyścia Ems rzeki zagnane, po większey części powróciły na mieysce ſwoie. Niektórzy rozumieią, że ta pierwsza diwizya po morzu krążyć będzie w nieczynności, czekaiąc nadeyścia drugiey.

W ſtolicy naszey powszechne ieſt zdanie, iż Flotta Batawow dobrowolnie złączy ſię z Angielſką; dziś 50 przeciwko 2. zakładu ſtawiono, że iuż Hollendrzy to uczynili. Cożkolwiek ieſt, druga woyſk lądowych i morſkich diwizya wkrótce pod żagle wychodzi; część żołnierzy dziś na ſtatki ſiada; Xiąże d' York wyieżdża z Londinu dla obięcia główney kommendy: regimenta Królowey i Xiążęcia de Galles ruszyły; woyſka poſiłkowe maią wynoſić 30 tyſięcy ludzi, 20 tyſięcy koni.

*S*łychać że Stadhuder Xiąże d' Orange dziś ma przedſięwziąć podróż do Potzdamu; i to przydaią, że Król Jmć Pruſki rządowi Francuzkiemu oświadczył żądanie, aby woyſka republikantſkie uſtąpiły z kraiow iego na lewym brzegu Renu leżących, iakie są: Cliwia, Geldrya, i z całey Hollandyi. Rozrzucona niedawno w ſtolicy naszey pogłoſka, że Flotta zkombinowana z Breſtu do Texel wyszła pod żagle, pokazała ſię od prawdy daleką.

Trudno nawet rozumieć, ażeby iakożkolwiek zuchwały nieprzyiaciel, śmiał zbliżać ſię teraz do brzegow W. Britanii, gdy ta za pomocą zprzymierzeńcow swoich, wkrótkim czaſie 80 okrętów liniowych do boiu ſtawić może. Lord S. Vincent udał ſię do Bath dla poratowania zdrowia; przyimowany wszędzie z naywiększą uczciwością. Kommendy główney na morzu śrzodziemnym nie złożył; Lord Keith zoſtał tymczasowym zaſtępcą naywyżſzego Admirała.

W Hamptoncourt uſtanowiono ſzkołę rycerſką, pod zaszczytem Xiążęcia d'York; zkąd maią w czaſie wychodzić Officyerowie do armii lądowey. Lord Bridport otrzymał doſtoynośc Generała Lieutenanta woyſk morſkich: ſtoi z ſlottą w Torbay czekaiąc podobno rapportow o eſkadrze Hiszpańſko Francuzkiey. Król Jmć bawi teraz w Weymouth. Z Jndyi wſchodniey donoſzą, że Nizam i wielu innych Xiążąt złączyło ſię z nami przeciw Tippo Saibowi.

Politycy naſi zgadywaią, ſtawiąc nawet 4 przeciw iednemu zakładu, że za rok w Europie naſtąpi pokoy powszechny. Hrabia d'Artois licznym dworem ieſt otoczony, złożonym z nayzacnieyſzych Emigrantow. Nie wiadomo kiedy kray naſz opuſci. Przybywszy do Londinu proſił Xiążąt familii królewſkiey o wyznaczenie godziny w którey by mogł każdego z nich odwiedzić; lecz Królewicowie wszyſcy Hrabiego uprzedzili. Na wyspie Barbados żółta gorączka panuie.

Kommiſsarz Niou iuż od dwóch mieſięcy nie odebrał z Paryża pieniędzy potrzebnych na utrzymywanie ieńcow Francuzkich, którzy ſię znayduią w W. Britanii; wydatek na to codzienny wynieſie 2 tyſiące FS. Lord Elgin za dni kilka wyiedzie do Conſtantinopola na wielkie poselſtwo. Parlamentu Jrlandſkiego Jzby Niżſzey Orator *P.* Forſter, i Beresford przybyli do naszey ſtolicy, podobno dla rozmowienia ſię z Miniſtrami, względem przyſzłey Unii dwóch narodow.

W rapportach z Jndyi wſchodniey przyſłanych znayduiemy, że armia nasza z Prowincyi Carnatyc pod Generałem Harris wkroczyły do Mysore 5 Marca, opanowawszy 3 twierdze nad granicą. Z Malabaru Generał *S*tuart ruszył na czele woyſka drugiego. 6 Marca *Półkownik* Montreſor maiący 3600 żołnierza był attakowany pod Sederseer przez 12 tyſięcy ludu Tippo *S*aiba; po uporczywey bitwie Anglicy przez 75 i 77 regiment poſiłkowani, nieprzyiacioł odparli; ſtraciwſzy 145 żołnierzy. Jndyanow poległy 2 lub 3 tyſiące.

z Paryża 23 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Coraz większe podobieńſtwo, że woynę domową mieć będziemy. Już ſię zaczęła w departamentach niektórych; czynią do niey obywatele gotowość po wielu innych; rząd uſiłuie zapobiedz złemu; lecz woyną z Mocarſtwami zprzymierzonemi roſtargniony, nie może mieć tyle żołnierza, ile go trzeba na utrzymanie spokoyności w kraiu całym, dziś zwłaſzcza, gdy władza Direktorow poniżonych w małym ieſt poważeniu.

Słowem Departamenta Tarn i Gers,

Vendee, Jndre, Loire, Maine, Mayenne, Sarthe, Calvados, Orne, i wiele innych, ſą napełnione tłumem rokoſzanow, ktorzy iawnie powſtali na RPtę, albo też gotuią ſię do powſtania. W bitwach tym czasem małych, lecz bardzo licznych, krew przelewamy obficie obywatelſką, co zaiſte bardziey nie rownie oſłabia narod aniżeli potyczki z nieprzyiacielem ſtoczone za granicą. Dobrzy obywatele nie widzą na to innego lekarſtwa iak odmianę rządu.

Wyſzło u nas dość obszerne opisanie podroży Oyca S. z Briançon przez Grenoble do Valence; zbiegały ſię niezliczone tłumy ludu chcąc oglądać głowę Kościoła. Tu każdy łacno mógł widzieć, że przy naywiększym i ciągłym od początkow rewolucyi ſtaraniu, Jakobini i ich naſtępcy tego przecie dokazać nie zdołali, ażeby wrodzone Francuzom przywiązanie iak do religii świętey przodkow swoich, tak też do rządu Monarchicznego, oſłabione lub wytępione zoſtało.

Liſt z Malty na końcu Lipca pisany wyraża, że garnizon z 4 tyſięcy żołnierza złożony, chleb ma ieszcze na rok cały, wino, wódkę i mięſiwo ſolone na 5 mieſięcy; świeżego nic; twierdza lądem przez nieprzyiacinl opasana; port przez dni kilkanaście zamknięty nie był w ten czas gdy Admirał Bruix ukazał ſię na morzu śrzodziemnym: lecz wkrótce potym ukazały ſię 4 Angielſkie fregaty, nie dozwalaiąc, żadnym ſtatkom zawiiać do Malty, i oblężonym żywność potrzebną doſtarczać.

General Augereau zasiadaiący w radzie 500 miał niedawno mowę, w ktorey dowiodł że Francya klęſki swoie domowym niezgodom przypisać powinna. Jnny reprezentant głosno przyganiał bywſzym i dziſieyſzym Direktorom, że zgromadzeniu prawodawczemu donośili o samych tylko zwycięztwach naszych, przegrane milczeniem pokrywaiąc; reprezentantom zaś narodowym wiedzieć o wszyſtkim trzeba, ponieważ do nich naybardziey należy złemu zapobiegać.

Rokoszanow zgromadzonych w okolicy miaſta Touloufe naczelnikiem ieſt Roger; dawniey republikantſki General w armii Pireneyſkiey, 4 tyſiące ludu zamknęło ſię w Jsle Jourdain; tych ſzturmem dobyto. Między iencami znalazł ſię Delaunay ſyn nieszczęśliwego niegdy Rządcy Baſtilli; ten ſtawiony przed ſądem wyiawił cały układ insurgentow. Po zamknięciu klubow Jakobińſkich Kapitaliści i bankierowie w naſzey ſtolicy znaczne ſummy pożyczyć przyrzekli Direktorom.

W zgromadzeniu prawodawczym dziś czytano pismo przez wielu obywatelow pod pisane przeciwko Direktorowi Sieyès. Artykuł 136 konſtitucyi roku 3 nie pozwala przyimować doſtoyności Direktora obywatelowi, ktory był reprezentantem w radach narodowych, aż po upłynionym roku od zakończenia urzędu swoiego. Dla niedopełnienia tego warunku, iak dziś dobrze wiemy Direktor Treilhard przed kilko tygodniami haniebnie usuniętym zoſtał.

Na mocy tegoż artikulu wyżey wſpomnieni Obywatele domagaią ſię oddzelenia z Direktoryatu O. Sieyès, dowodząc, że był ieſzcze reprezentantem w radzie 500 roku 6, 30 floreal; roku zaś 7. Dir. ktorem obrany d. 27. Lecz Bertrand mocno powſtał przeciw temu oſkarżeniu. twierdząc że w tym niema innego celu, iak tylko zaszczepić w kraiu anarchią, poroźnić władzę wykonawczą z prawodawcami, Direktorow oſłabić, upodlić, i zniechęcić; rzecz iednak wzięto na uwagę.

Dnia wczorayszego w zgromadzeniu prawodawczym czytano rapporta o czynnościach armii naszey w Szwaycarach. Odzyſkaliśmy górę S. Gotharda, w którym zdarzeniu 2. tyſiące jeńcow zabrano. Z drugiey ſtrony Generałowie nasi zaieli powiat Valais i całą Rodanu dolinę; tu wzięto nieprzyiaciol 1800. i 3. działa. Na oſtatek Auſtryacy rzekę Aar przeyść usiłuiąc, odparci zoſtali; baty zatopiono. Wkrótce odbierzemy ztamtąd ważnieyſse rapporta, ponieważ spodziewane posiłki Arcy Xiążę Karol już odebrał.

Że Włoch odebrał wiadomość Direktoryat, że Championet na czele 36. tyſięcy wkroczył do buze, ztamtąd ma ciągnąć do Turinu, Joubert zaś obiowſzy główną kommendę ruſzył z gór Genueńſkich ku Tortonie. Woyſka nieprzyiacielſkie z Novi i Aqui uſtąpiły. Biega dziś w mieście pogłoſka, że wkrótce potym ſtoczył walną bitwę; ſzczegoły oney nie wiadome, ponieważ rząd nie przysłał żadnych rapportow do zgromadzenia prawodawczego. D. 14. główną kwaterę miał Jourbert w Capriata.

Miniſter Bernadotte pisał do kommendanta armii Włoſkiey, ażeby General Latour który poddał niedawno Mantuańſką twierdzę, z całym Sztabem areſztowany, i przed ſądem woyſkowym był ſtawiony. Ten zaś, jak wiadomo, zoſtał w niewoli Auſtryackiey. Lucian Buonaparte radzi formować nowe dwie armie. Pierwſza armią drugiey linii zwana, Kray nasz ma zaslaniać od naiazdu; druga Departamentową, w prowincyach RPtey utrzymywać powinna domowy pokoy.

Officyer który twierdzę Ceva poddał armii zkombinowaney, w Genui rozstrzelany zoſtał. W Strasburgu zgromadza ſię do 40. tyſięcy żołnierza; z temi General Moreau ma wkroczyć do Szwabii, i diwerſyą czynić Maſsenie pożyteczną. Van Damme posłany niedawno do Departamentow zachodnich ma oglądać i do obrony przysposobić wſzyſtkie nadbrzeża, w ktorychby łatwo mógł wylądować nieprzyiaciel; co gdy zakończy,

powracać onemu kazano i służyć w armii uformowaney nad Renem.

z Hagi 27. Sierpnia z Gazety Hamburgskiey.

Od tygodnia już na brzegach naſzych znayduie ſię flotta Angielſka, dotąd jednak, przeciwko wſzelkiey nadziei nic nie przedſię wzieła. Port Texel attakowany jeſzcze nie był, woyſka w Helder ani też na innym mieyscu nie wylądowały. Rozumieliśmy jednak, że Admirał Lord Duncan wezwawſzy do poddania ſię dobrowolnego flottę i rząd Batawow, przedſięwezmie co ważnego; bo chociaż wiatr przeciwny nie dozwalał wniść i attakować port Texel, możno jednak było woyſka na ląd wysadzić.

Dla tey zapewne przyczyny Officyerowie Angielscy głębokość morſką mierzyli pod Calendsoog, gdzie ſtoią ich ſtatki przewo owe. Telegrafy nam doniosły, że nieprzyiaciel d. 23. oddaliwſzy ſię od brzegow, nazaiutrz powrócił z większą flottą, ponieważ liczono ſtatkow 200. d. 25. oddalił ſię raz jeſzcze; dnia zaś wczorayſzego ukazał ſię znowu pod Zeedich niedaleko Koog, w liczbie nie więcey 90. żaglow. Wnoſzą niektórzy, że Lord Duncan czeka na przybycie armii posiłkowey, jako też Xiążęcia d. Yorck który drugą z Anglii diwizyą prowadzi.

Generał Abercromby za przykładem Lorda Duncan wezwał do poddania ſię kommenderuiącego w Helder Półkownika Gilquin; ten odpowiedział jak Admirał Story, że bronić ſię będzie. Przy odezwie przysłano do nas dwa manifeſta w językach Angielſkim i Holenderſkim. Obudwóch zamiarem było, nakłonić Batawow do odmiany rządu bez krwi rozlania, podobno jednak nie obeydzie ſię bez tego, ponieważ Direktorom naſzym i Wodzom Francuzkim czas dano do rozpatrzenia ſię potrzebny.

Garnizon miaſta RPtey ſtołecznego bardzo słaby, w tych dniach pomnożony zoſtał. Biega pogłoſka że Anglicy wylądować usiłowali w trzech mieyscach razem, z jakim ſkutkiem nie wiadomo, ponieważ rząd nic jeſzcze ogłosić nie kazał. Obywatele nasi, mianowicie zaś patryoci przygotowanie czynią do odporu, jeśliby w rzeczy samey kray zoſtał naiechany. W odezwie Angielſkich wodzow, nie podobał ſię im ten wyraz naybardziey, który nakazuie Holendrom, ażeby Xiążęcia d' Orange za Pana swoiego uznali.

Od armii nad Renem ſtoiącey czekamy wkrótce przybycia liczney diwizyi Francuzow. Słychać że Angielſkie ſzalupy na brzegach Frizyi głębokość mierzyły. Z naſzey ſtrony włeśniakom bliſko morza mieſzkaiącym, w przypadku wylądowania, kazano wſzyſtkie konie odsyłać do Gouda, ażeby nieprzyiaciel użyć ich nie mógł pod arttilleryą i jazdę.

z Amſterdamu 27. Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Odbieramy wiadomość, że Angielſkie woyſka w trzech mieyscach razem wylądować usiłowały, pod Helder, Helvoetsluys. i Texel. Nie mamy wprawdzie rapportow urzędowych o tym zdarzeniu; w prywatnych liſtach donoszą, że nieprzyiaciel nic ieszcze nie dokazał, ſtraciwszy pod Helvoetsluys do 500 ludzi. To pewna, że dnia wczorayszego pod Kykduinen Lord Duncan czynił gotowość do wylądowania; nawet kilka bomb z Okrętow rzucono do obozu naszego.

Kommenderuiący w tych ſtronach Generał Daendels poſtanowił attakować Anglikow zaraz po wylądowaniu. Dziś u nas głoſzą, że nieprzyiaciel niedaleko miaſta Briel woyſka na ląd wysadzić uſiłuiąc, ſtracił 900 ludzi. Są to iednak powieści bardzo niepewne. Za dni kilka ſkończy ſię wątpliwość. Francuzi nam obiecuią rychły poſiłek 10 tyſięcy nowego żołnierza. Generał Brune i Admirał Winter dziś rano oglądali u nas gwardyą narodową.

z Zwoll 28 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Dnia wczorayſzego od godziny z rana 3 do 5 wieczorem ſłyszeliśmy mocne z armat ſtrzelanie w ſtronach połnocno zachodnich; co ſię ſtało i gdzie trudno dziś wiedzieć; naypodobniey iednak Anglicy w Texel lądować muſieli. Czekamy niecierpliwie rapportu urzędowego.

z Roveredo 13 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Szańce i okopy usypane pod twierdzą Mantuańſką w czaſie krótkiego oblężenia, z ziemią iuż zrównano. Pracuią teraz Auſtryacy około naprawienia fortifikacyi, ieśli iakie zoſtały uszkodzone. Mieſzkańcom zalecono wiernie wydać do rządu wſzelką własność Cisalpinow i Francuzow, którą w mieście zoſtawili. Generał Klenau na czele 20, tyſięcy żołnierza poſtępuie do Genui przez Sarzana. Hrabia S. André pod Feld Marſzałkiem Suworowem zoſtał naywyżſzym kommendantem woyſk Króla Jmć Sardinſkiego.

Wierni Calabryiczykowie, którzy pod Kardinałem Ruffo mężnie walczyli, w nadgrodę otrzymali chorągiew haftowaną przez Królowę Jmść Dwóch Sicylii z córkami. Generał Zuccato wydał odezwę do Rzymian, ażeby ſię z woyſkiem zprzymierzonym łączyli, którego 5 tyſięcy zmierza ku ſtolicy; 700 wozow obywatelom doſtarczyć kazano dla tey diwizyi. Ziednoczona z armią Kardynała Ruffo, ma dobywać zamku S. Anioła i Civitavecchia. Całe Państwo Kościelne powſtało na Francuzow.

Nro 100.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z Wilna VS. 3. NS. 14. Września 1799. w Sobotę

z Wiednia 31. Sierpnia z Gazety Wiedeńskiey.

Xiąże Jmć Modeńſki w Gratz od lat kilku mieſzkaiący, po wypędzeniu z Państw iego woyſk nieprzyiacielſkich, d. 21 przed ſięwziął podróż do dawney ſtolicy ſwoiey. Do *P*ragi przybył z całym *S*ztabem Xiąże de Conde d. 24. Arcy Xiąże Karol d. 22. donoſi z Klotten, że gdy Generał Hotze na czele woyſk poſiłkowych rzekę Linth przeszedł, nieprzyiacielscy wodzowie unikaiąc bitwy za Aar powrócili. Nad Renem d. 18 i 19 Kienmayer był attakowany; nic tu iednak nie dokazali Francuzi.

z Zurich 16 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Po 10 niedzielney bliſko ſpokoyności, którą zawieszeniem broni ſprawiedliwie zwać ſię mogła, kray *S*zwaycarſki dziś ieſt znowu teatrem okropnym woyny. D. 14 bardzo rano Francuzkie woyſka uderzyły na mały oboz niedaleko naſzego miaſta ſtoiący pod Generałem Hotze. Mgła zaś była tak gruba, i nieprzyiaciel podſtąpił z taką cichoścą, iż niepoſtrzeżony wpadł do obozu i wielką klęſkę ſprawił wprzód niżeli Auſtryacy odpor dać mogli.

Lecz wkrótce potym Hotze odebrawszy z miaſta poſiłki, bitwę rozpoczoł; nieprzyiaciel który ſtał pod murami naszemi, muſiał uſtępować. Walczono zaś z obu ſtron z równą zaciętością. Wiele ranionych do nas odprowadzono; między innemi znayduie ſię znaczna liczba *S*zwaycarow na żołdzie W. Britańnii będących. Ten legion w Wallishof długo ſię opierał trzykroć ſilnieyszemu nieprzyiacielowi, lecz nakoniec uſtąpił przemocy.

*P*owiadaią że Maſsena po całey linii attakował Auſtryakow. Jakoż słyszeliśmy gęſte z armat ſtrzelanie w ſtronach południowych *S*chwitz Cantonu. Arcy Xiąże Karol armii ſwoiey poſtąpić kazał do Baden; wkrótce więc ſpodziewamy ſię odebrać wiadomość o bitwach daleko ważnieyszych.

z Schaffhausen 16 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Maſsena uprzedzaiąc połączenie ſię woyſk poſiłkowych w *S*zwaycarach, attakował pod Zurich Generała Hotze; lecz ten attak był zmyslony; prawdziwy zaś na prawym ſkrzydle przeciw Generałom Jellachich i *S*immbhen; ci po długim odporze utrzymali ſię przy niektórych ſtanowiſkach Opisania dokładnieyszego tey bitwy wkrótce czekamy.

z Strasburga 18 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

W pismach naszych czytamy, że Dwory Berlińſki i Madrycki uſiłuią pokoy przywrócić Europie. Direktoryat ſkłoni ſię zapewne do ugody, ieśli oney warunki nie będą uciążliwemi.

Od granic Szwabskich 18 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Arcy Xiąże *K*arol odebrał z *P*aryża ważne wiadomości; ſłychać że podane są propozycye do pokoiu; goniec z główney kwatery do Wiednia posłany, biegł d. 16. przez Memingen. D. 11. Generał Maior Xiąże Dietrichſtein przybył do Klotten.

z Ratisbony 19 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Powiadaią, że pewny *D*wór podał propozycyą, ażeby Francya była zamknięta w dawnych granicach ſwoich; co ma bydź główną zasadą przyszłego pokoiu.

z Frankfortu 20 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Pogłoſki w mieście naszym niedawno rozrzucone: o wzięciu Zurich przez *F*rancuzow, o zupełnym ich porażeniu d. 17. nie potwierdziły ſię rapportem urzędowym. Za nadeyściem woyſk poſiłkowych rzecz podobno rychley rozwiązana bydź musi. Kommendant Moguncki aresztować kazał dwóch Officyerow garnizonu ſwoiego, któ-

rzy twierdzili, że Francya przez drugiego tylko Robertspiera może bydź ocalona.

Od brzegow Menu 2: Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Wſzyſtkie woyſka Francuzkie nad rzeką Lahn ſtoiące maią wkrótce za Ren powracać. Republikantscy Wodzowie na Niemieckiey ſtronie oprócz Ehrenbreiſteinu i Caſsel nic więcey utrzymywać niechcą. Na lewym zaś brzegu zgromadza ſię wiele poſiłkow; bataliony garnizonowe przyłączyć kazano do polowych. General Legrand w Kork ma kwaterę, kiedy Moreau obeymie główną kommendę, nie wiadomo.

z Stuttgardu 20 Sierpnia z Gazety Frankfortskiey.

W liſtach Szwaycarſkich znayduiemy, że od d. 14 do 17 zaszło wiele bitw bardzo krwawych w pomienionym kraiu; wszyſtkie w powszechności mówiąc, szczęśliwie padły na ſtronę armii Auſtryackiey, która chociaż niespodzianie attakowana, utrzymała ſię w dawnieyszych ſtanowiſkach, wyiowszy kilka mniey obronnych, które nieprzyiacielowi zoſtawiono.

Od granic Włoſkich 15 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Garnizon Alexandryiſki zmierzaiąc do Auſtryi ſtanoł iuż w Weronie. Powiadaią że wąwoz Tende zwany zaſtąpiła zkombinowana armia, że Ancona ſię poddała zwycięzcom; i Tortona; lecz na to czekamy rapportow urzędowych. Do zgromadzenia kupieckiego w Liwornie roſkaz poſłano, ażeby w pomienionym mieście i Pisa gotowy był magazyn żywności, którą na ſtatkach do Genui przewieść trzeba, iak tylko woyſka zkombinowane do niey wkroczą.

z Semlina 6 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Kłótnia między Paſswanem Oglou i Muſtafą Baſzą Orsowy dotąd końca nie wzieła. Pomienione miaſto od Tureckiey ściany mocno ieſt opasane; z Bannatu iednak żywność odbiera, chociaż na Dunaiu krążące ſtatki pilnie tego zabraniaią. Nie przeſtaiąc na tym Paſswan, tyſiąc dukatow dać przyrzekł, ieśliby kto iemu przyniosł głowę Baſzy. Wielki Sułtan daiąc kommendę przeciw łotrom w Bulgaryi i Romelii zagęszczonym, w Fermanie nazwał Paſswana: Podporą Tronu kolumną prawdy, zwierciadłem Mahometyzmu.

z Wenecyi 15 Sierpnia z Gazety Frankfortſkiey.

Xiąże Modeńſki powraca do ſtolicy Państwa ſwoiego; w Mantui na garnizonie Kray zoſtawił regimenta. Thurn, Kleback, i Cavanagh. Powiadaią że woyſka Auſtryackie i Neapolitańſkie wkroczyły do Rzymu; Francuzkie zaś uſtąpiwſzy z kraiu całego i miaſt wszyſtkich, zamkuęły ſię w Civitavecchia i Ankonie. Pod Viterbo mieſzczanie bitwę ſtoczyli; 3 tyſiące było nieprzyiacioł; ſtraciwſzy armatę i haubicę, do Civitavechia uſtępować muſieli.

Dey Trypolitańſki obiernicami i podarunkiem uięty, wiele ſtatkow żywnością ładownych przeſłał do Malty, inne zaś do Egiptu z różnemi potrzebami woyſkowemi. Uwiadomiony o tym Lord Nelson, wysłał do Tripolu Wice Admirała Portugalſkiego Margrabię de Nizza; ten kilka ſtatkow korsarſkich w porcie zabrawszy reſztę spalić pogroził; co zniewoliło Deja do proſzenia o pokoy, pod warunkiem zapłacenia znaczney summy.

z Klotten 18 Sierpnia z Gazety Hamburgskiey.

Arcy Xiąże Karol dnia wczorayszego rano poſtanowił przeyść rzekę Aar; iuż pontonierowie moſt ſtawić zaczeli pod ogniem nieprzyiacielſkim, który slabo raził Auſtryakow. Lecz znalazłszy grunt ſkaliſty, nie podobno było rzucać kotwicę; tak więc dzieło niedokonane zoſtało; co chociażby naſtąpiło, trudna iednak woyſku naszemu byłaby przeprawa, ponieważ brzeg przeciwny bardzo ieſt nierówny i przepaściſty.

z Feldkirch 20 Sierpnia z Gazety Hamburgſkiey.

Półkownik Strauch attakowany w kraiu Valais, do Como we Włozech uſtępować muſiał; zatym woyſka Francuzkie przedarłszy ſię między Schuitz i Brunneu, poszły do Pfeffickon, zkąd oddalił ſię nie mieſzkaiąc General Jellachich. Simbschen zaś pod Altdorff miał do czynienia z 10 tyſiącami nieprzyiacioł; dopomagały onemu wprawdzie milicye Grisońſkie: lecz naoſtatek liczba przemogła. Z miaſta Coire mieſzkańce uciekaią.

Rząd Guberńſki Litewſki uwiadamia Studenta Pawła Andrzeja Gołendzia, który w Roku 1776 w Bułhakowſku u Poſsesora tych Dóbr w służbie zoſtawał, aby dla odebrania Maiątku po zeszłym swym Oycu, ſtawił się przed Sądem Nadwornym Prus wschodnich w Inſterburgu.

W naſtępuiącym Miesiącu Pazdzierniku zaczyna się kwartalna prenumerata Kuryera Litewſkiego; z Pocztą kosztuie na rok złłch 80; na mieyscu złłch 60.